

La Ferreria Vella

Montesquiu

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Camí Ral, 4

Coordenades:

Latitud: 42.109934593102
Longitud: 2.2101160929699
UTM Est (X): 434697
UTM Nord (Y): 4662284

Classificació

Número de fitxa: 08131 - 9
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Modern Popular
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Número inventari: IPAC, núm. 23113
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat: Privada
Titular: 4824706DG3642S0001MJ

Fitxes associades:

[Camí ral](#)

[Carrer Camí Ral](#)

[Antic Pont de Ferro](#)

[Safareig públic](#)

Autoria de la fitxa: Sara Simon Vilardaga

Data de registre de la fitxa: dg., 08/01/2023 - 23:13

fitxa:

Descripció

Edifici situat al cap del carrer, amb dues façanes visibles, la principal que afronta al carrer Camí Ral i una altra a la Plaça de la República. Es tracta d'un edifici de planta quadrangular, consta de planta baixa, primera i sota coberta, té teulada a dues vessants amb el carener paral·lel a la façana principal, al carrer Camí Ral. És un edifici bastit amb murs de paredat de pedra de tall irregular, amb blocs més o menys escairats a les cantoneres, almenys fins a forjat del sostre de la planta primera, a partir d'aquí el material constructiu és lleugerament diferent tot i que continua essent amb pedra, segurament resultat de les reformes realitzades al segle XX.

A la façana principal hi trobem la portalada adovellada d'accés a l'interior, es tracta d'un element arquitectònic contemporani, realitzat amb pedra amb un escut, un element decoratiu (una creu grega dins un cercle amb una base a mode de pedestal) i la data 1981 a la dovella de la clau, any de la reforma total de l'edifici. La resta d'obertures d'aquesta façana són finestres, una a la planta baixa i dues a cadascun dels altres dos nivells, les dimensions són decreixents, essent més reduïdes les de la planta superior. A nivell ornamental compten amb emmarcament de pedra ben tallada i polida, amb muntants de carreus, llinda plana monolítica i ampits motllurats; les llindes de la planta primera tenen dates incises i elements decoratius amb una creu al centre de la data, a la llinda més nord l'any 1722 i a la més meridional, la data 1741. A la façana hi trobem dues plaques, d'una banda, la que indica el nom de la casa, La Ferreria Vella, i d'altra banda, una en la que consta "Aquesta casa, que té el més antic dels seus documents signats el dia 11 de juny de 1558 va ésser heretada per Manela Cruells i Vidal l'any 1904 i restaurada pels seus fills l'any 1981".

La façana lateral que dona a la Plaça de la República és de mur de pedra sense obertures.

Al reclau que conforma una petita placeta davant l'edifici del Centre Obrer, hi afronta una petita façana posterior d'aquest edifici. Es tracta d'un frontis estret, amb una obertura per planta, tres en total, un portal adovellat de configuració contemporània a la planta baixa, i una finestra a la resta, són de muntants, ampits i llindes de pedra tallada i polida.

Amb la restauració de l'edifici es va mantenir la fesomia i els elements arquitectònics existents.

Observacions:

Aquest immoble que és considerat un dels edificis que donen origen al poble.

La imatge antiga ha estat proporcionada per l'Ajuntament de Montesquiu.

Història

Aquest edifici és reconegut com la casa més antiga conservada i coneguda documentalment de Montesquiu. Tal i com s'indica a la placa de la seva façana consta que existia al 1558 moment en que era una ferreria situada al peu del camí ral que comunicava Barcelona passant per Vic i vers Ripoll i continuant cap a la Cerdanya. El camí ral i les construccions que s'hi van anar bastint al seu redós, com aquesta ferreria i un hostal, van ser l'origen del poble de Montesquiu.

Segona Antoni Pladevall: "El primer ferrer que s'establí a Montesquiu era fill del ferrer que regentava la ferreria d'Aiguafreda. Segons pergami de l'11 de juny de 1558, en Joan Vila, ferrer, hereu i propietari de la casa, vinya i hort de la ferreria, situada prop del molí de Montesquiu, dins la parròquia de Sant Quirze de Besora, per a les seves necessitats, va manllevar un censal de 9 lliures a Segimon Sovelles i a Guillem

Muntades, obrers-parroquials de l'església de Sant Sadurní de Noya" (PLADEVALL, 1978, 26).

Es tracta tal i com es recull de les referències bibliogràfiques d'un edifici almenys existent al segle XVI al qual s'hi van realitzar reformes al segle XVIII, testimoniat amb les dates de les llindes de les finestres, i les darreres obres de reforma del segle XX.

Bibliografia

-ANGLADA I FREIXER, ALBERT (1994): Història del poble de Montesquiú. Un itinerari per a descriure els fets, els ambients i els personatges d'un singular municipi català. Montesquiú: Ajuntament de Montesquiú.

-CENTRE DE DOCUMENTACIÓ I RECERCA HISTÒRICA DE MONTESQUIU (2004-2014) (2015): Montesquiú, el valor de la gent. Ripoll: Maideu, SL.

-MOLINA MORENO, José Antonio (1984): Montesquiú al sud del Ripollès. Ripoll: Maideu.

-MOLINA MORENO, José Antonio (2019): En temps de Josep Genollà. Societat i moviment obrer a Montesquiú. Montesquiú.

Enllaços d'interès:

<https://invarquit.cultura.gencat.cat/card/53253>

